

„Nem súlyed az emberiség!”...

**Album amicorum
Szörényi László LX. születésnapjára**

Főszerkesztő: JANKOVICS József
Felelős szerkesztő: CSÁSZTVAY Tünde
Szerkesztők: CSÖRSZ Rumen István
SZABÓ G. Zoltán

Nyitólap: www.iti.mta.hu/szorenyi60.html

MTA Irodalomtudományi Intézet
Budapest, 2007

GYŐRI ENIKŐ

Amikor tényleg a nagykövet mozgatja a nagy követ...

1992-ben, Szörényi László római nagyköveti működése idején földmunkák folytak a nagykövetési épület pincéjében. Az építkezés közben márványtábla-darabokat találtak, a következő – töredékes – felirattal:

HORT ... CERNARII
A ... CCXXIII

Szörényi – amennyire persze egy nagykövet az ilyesmire ráér... – nekilátott a kő titka, eredete megfejtésének. A rendelkezésére álló, hézagos forrásokból sikerült kikövetkeztetnie a szöveg egy részét, és a márványtáblát felállította a nagykövetiség kertjében. Baráti körben ugyanakkor jelezte, a kutatást folytatni kellene, mert egyelőre nem sikerült egyértelműen azonosítania a kert egykori tulajdonosait.

1995-ben Szörényi utódja a kérésére után azonnal intézkedett, hogy a követ távolítsák el, mert a szöveg állítólag „áthallásokra adhat okot”. A kőemlék megsínylette a beavatkozást: újra darabjaira szedték szét, és az elkövetkező éveket az épület mögött, eldugva, a kerítéshez támasztva vészelte át.

2002-ben Csorba László, a Római Magyar Akadémia tudományos igazgatója, kéresemnek eleget téve, végére jutott a levéltári kutatásoknak. Az újabb adatok fényében a pontos felirat a következőképpen rekonstruálható:

HORTI LUCERNARII
A. D. MDCCCXXIII

2003 januárjában így ennek megfelelően állítottam helyre a márványtáblát, és hívtam meg a római magyarokat az újraavatási ünnepségre. Bár nagyon szerette volna, Szörényi László sajnos nem tudott eljönni közénk. Most tehát római magyar nagykövetként akkor elmondott beszédem szövegével szeretném Öt köszönteni.

Avatóbeszéd a nagykövetség kertjében
(2003. január 28. 19. 30)

Tisztelt Hölgyeim és Uraim! Kedves Barátaim!

Nagyon köszönöm, hogy elfogadták a meghívást az utolsó római eseményre, melyet még nagykövetként tartok. El kell hogy mondjam, sokakkal együtt én is nagyon vártam ezt a percet. Nem arról van szó, hogy valami új születik ma este, hanem arról, hogy újra a helyére kerül valami, ami néhány évig feledésben pihent, méltatlan körülmények között. S hogy miről is beszélünk? Egy kőről, egy darab szépen faragott, mives márványról.

Rómában, én hiszem, a köveknek lelkük van és beszélnek. Itt a nagykövetség kertjében is megbújt sok esztendőn át egy, aztán a felszínre került. Megszólított minket, mert beszélgetni akart. Hívogatott minket, hogy megismerjük.

1992-ben értettük a szavát. Értettük, mert meg akartuk érteni. Ő mesélt nekünk, de nem fedte fel minden titkát.

Utána félreértettük őt. Félreértettük, mert már nem akartuk őt megérteni. Gyanakvóvá váltunk, becsuktuk az eszünket és a szívünket. Féltékenyek lettünk rá.

Aztán ez is elmúlt. Újra megszólítottuk. Ő nem fordult el tőlünk, megbocsátott. Talán megérezte, jó szándékkal közelítünk hozzá, hogy azt akarjuk, újra a régi lehessen. És ő akart a régi lenni. Még a titkát is felfedte. Egészen kitárulkozott. Köszönjük ezt meg neki! Figyeljünk mindig a kövekre és egymásra! Ne lehessen többet olyan kor, amikor becsukjuk a szemünket és a fülünket, hogy ne lássunk és ne halljunk. Ne hagyjuk, hogy a gyanakvás, a kicsinyesség és a rosszindulat hatalmasodjon el rajtunk, hogy rágja a lelkünket! Legyen mindig a helyén az eszünk és a szívünk! Merjünk gondolkodni és tanulni másoktól! Mindig építsünk és sohase romboljunk! Ha így cselekszünk, a kövek szólni fognak hozzánk. És mi mindig érteni fogjuk, mit beszélnek.